

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Obsah

1. Charakteristika zařízení	2
2. Stanovení cílů minimální prevence	2
2.1. Vytyčení cílů	2
2.2 Cíle primární prevence	3
3 Aktivity MPP pro jednotlivé cílové skupiny	5
3.1 Pedagogové	5
3.2 Klienti	5
3.3 Konkrétní aktivity PP	6
4 Evaluace	7

1. Charakteristika zařízení

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19, je instituce zaměřená na diagnostiku, terapii, výchovu a vzdělávání a preventivní péči ve formách residenčních (pobytových), ambulantních a poradenských. Diagnostický ústav se specializuje především na problémy dívek ve věku od dokončení povinné školní docházky do plnoletosti. K pobytu přicházejí zejména cestou obligatorní, na základě smlouvy s rodiči, či na základě vlastní žádosti dítěte (nezletilého).

Základní diagnostický pobytový program je realizován zejména v hlavní budově. Ta je situována do městské části Prahy 4 – Hodkovičky. Je zde dobrá dostupnost Pražskou integrovanou dopravou. Budova zahrnuje školní jídelnu, tělocvičnu, zahradu a hřiště, prostor pro výukové činnosti, lůžkovou část a diagnostický úsek.

V personální oblasti, která se podílí na přímém kontaktu s klienty, jsou zde zastoupeni kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci: speciální pedagogové, psychologové, etoped, sociální pracovníce a zdravotní úsek.

2. Stanovení cílů minimální prevence

Toto zařízení skýtá řadu specifik, které je nutné při utváření preventivního programu brát v potaz. Mimo jiné prostředí, ve kterém lze PP realizovat, odlišnost jednotlivých klientů, metody, personální obsazení a spolupráce s vnějším okolím.

2.1. Vytyčení cílů

Primární prevence rizikového chování je v naší instituci zaměřena zejména na oblasti:

- Návykové látky
- Alkohol
- Záškoláctví
- Vandalismus
- Krádeže
- Tabák

- Krizové situace spojené s násilím
- Sebepoškozování
- Domácí násilí
- Rizikové sexuální chování
- Šikana
- Rizikové chování v dopravě
- Netolismus
- Příprava na povolání

Primární prevence je určena:

- Klientům zařízení – dívkám ve věku 15 – 18 let, s rizikovým chováním, vysokou vulnerabilitou, s vysokým podílem stigmatizace rizikovým prostředím a adiktologickou problematikou
- Pedagogickému sboru – Znalosti o hygieně práce a možnostech aktivit zaměřených proti vyhoření apod.
- Zákonným zástupcům – zejména formou individuálního přístupu k jednotlivým rodinám

2.2 Cíle primární prevence

Hlavním cílem je formovat klienty tak, aby byli připraveni do života a odpovědni za své chování a za svou budoucnost. Tohoto cíle je možné dosáhnout pomocí specializovaných metod a programů, které jsou určeny pro primární prevenci.

Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti.

V našem případě hovoříme zejména o prevenci indikované, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž je zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problémů ve škole, v rodině a s vrstevníky.

V průběhu celého působení klientů v našem zařízení využíváme, prostřednictvím našich programů, nespécifické primární prevence, kdy podporujeme rozvoj zdravého životního stylu, smysluplného využívání volného času, dodržování

určitých společenských pravidel, které vedou k rozvoji odpovědnosti za své vlastní jednání.

Dlouhodobé cíle:

- Vytváření podmínek pro kladné postoje pedagogů k problematice prevence rizikového chování a dále je vzdělávat.
- Prohlubování komunikační dovednosti mezi pedagogickými pracovníky, psychology a etopedy.
- Vytvoření vlastních projektů prevence rizikového chování u žáků.
- Analyzovat příčiny vzniku sociálně patologických jevů a reagovat na ně. Dále evidovat data, která získáme a vést v patrnosti jejich výsledky. (Zajišťuje sociální úsek)

Střednědobé cíle:

- Snaha o zapojení zákonných zástupců do veškerého dění v životě klienta.
- Zajištění pravidelné práce s jedinci i skupinou v oblasti primární prevence.
- Prohlubování dalšího vzdělávání a informovanosti pedagogických pracovníků.
- Vytvoření pomocných nástrojů, díky kterým bude pedagogický pracovník lépe monitorovat klima ve skupině.
- Vytvoření metodických plánů pro zařazení primární prevence do každodenních činností.

Krátkodobé cíle:

- Rozšířit nabídku volnočasových aktivit. Ty jsou v našem zařízení zakomponovány zejména v prostoru mezi bloky, které jsou řízeny dle týdenních plánů, a o víkendu (Neděle – dopoledne 1,5 hodiny osobní volno). Nabídku volnočasových aktivit zajišťuje vychovatel, ten také na jejich realizaci dohlíží. Aktivity jsou prováděny ve vnitřních prostorách a areálu DÚ.
- Podporovat aktivity zaměřené na vhodné využití času klientů. To mimo jiné zahrnuje učení klientů k plnění si svých povinností (příprava do školy atp.)
- Řešit s odbornými pracovníky (speciální pedagog, psycholog, vedení organizace atd.) aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování.
- Reagovat na změny ve výskytu sociálně patologických jevů. To zahrnuje soustavné sledování vývoje sociálně patologických jevů, ale i společnosti jako

takové. V návaznosti na to je nutné aktualizovat koncepci jednotlivých oddělení a přizpůsobovat se změnám.

3 Aktivity MPP pro jednotlivé cílové skupiny

3.1 Pedagogové

- Metodik prevence se účastní školení a seminářů k dané problematice. Tyto informace dále sdělí ostatním pracovníkům zařízení.
- Metodik prevence vytvoří pro pedagogy pomocný přehledný materiál pro konkrétní řešení rizikového chování. Vytvoří metodické plány, nebo má přehled o metodických plánech, které jsou využívány v týdenních plánech.
- Je nutné využívat informační zdroje, mezi které můžeme zařadit informační nástěnky, seznam publikací s tematikou primární prevence či rizikového chování, seznam videotéky filmů s tematikou vztahující se k primární prevenci a brožury dalších organizací.

3.2 Klienti

- Prevence rizikového chování je součástí koncepce diagnostického ústavu.
- PP se realizuje v průběhu celého pobytu klienta v různorodých činnostech, které se zaměřují na prevenci konkrétního sociálně patologického jevu.
- Klienti by měli být seznámeni se všemi oblastmi rizikových jevů, důraz je kladen na aktuální rizikové oblasti, kterými je klient momentálně ohrožen. Seznámeni jsou prostřednictvím skupinových činností, ve kterých jsou zahrnuta základní témata MPP. Dále individuálně prostřednictvím IPROD (Individuální plán rozvoje osobnosti dítěte), na kterém se podílí celý tým DÚ.
- Při primární prevenci v našem zařízení vycházíme ze základního povědomí dětí o rizikových jevech, které získávají na ZŠ a dále je prohlubujeme, či osvětlujeme na konkrétních situacích.
- V rámci celého pobytu mají klienti možnost konzultovat jakékoli situace související s rizikovým chováním s pedagogickými pracovníky, psychology, psychiatrem, zdravotním úsekem, popřípadě dalšími zařízeními poskytující služby související s oblastmi rizikového chování.

3.3 Konkrétní aktivity PP

Koncepce programu DÚ je zahrnuta v týdenních plánech jednotlivých oddělení. Ty obsahují rozmanité činnosti, ve kterých jsou komplexně zahrnuta témata primární prevence.

Vybrané činnosti a stručný popis obsahu:

- **Bezpečný internet** – Témata týkající se sociálních sítí, jejich bezpečného užívání, předcházení zneužívání osobních údajů, rizika užívání sociálních sítí, zabezpečení soukromí atp.
- **Zdravý životní styl** – Témata zahrnující péči o tělo, životosprávu, témata z oblasti bezpečného sexu atp.
- **Sociální výchova** – Témata, která se zabývají vztahy mezi lidmi a odlišnostmi mezi nimi.
- **Komunikativní dovednosti** – Témata týkající možností komunikace mezi lidmi a nácvik různých sociálních situací, které mohou v běžném životě ohrožovat klienta (násilí ...).
- **Vycházka po okolí** – Nácvik a prevence rizikového chování v dopravě.
- **Skupinové sezení** – Zahrnuje řešení aktuálních problémů ve skupině a tím plní funkci prevence například šikany a dalších rizikových jevů.

Program DÚ je v průběhu celého roku v pravidelných měsíčních intervalech doplňován o Zážitkový program Skryje, projektové víkendy, poznávací akce, kulturní a sportovní programy.

4 Evaluace

Při hodnocení MPP v naší instituci využíváme metody kvalitativní (posouzení úspěšnosti v dosažení úspěšnosti dosažených cílů u jednotlivých programů) i metodu kvantitativní (počet realizovaných akcí a aktivit....).

Dalšími možnostmi měření efektivity MPP jsou na naší škole:

- Neformální rozhovory s klienty a pedagogy
- Sledování klientů při činnostech, volném čase a specializovaných akcích a programech
- Výtvarné práce, slohové práce
- Získávání informací od širšího okolí (škola, zájmové kroužky...)
- Kniha přání, kronika
- Průběžná kontrola vedením školy

Přílohy

- Vnitřní řád